

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

Simulare

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el a következő költeményt, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Csokonai Vitéz Mihály: Az eleven rózsához

*Nincs tavasszal, nincs se nyáron,
Mint te, olyan rózsaszál;
Még nagyobb díszet nyerne Sáron*,
Csak te ott virítanál.*

*Rózsaszínnel játszadoznak
Két virító arcaid,
Rózsamézzel harmatoznak
Csókra temett ajkaid.*

*Látta kellemid Citére**,
Látta és irigykedett,
Hogy pirosuló lába-vére
Képeden büszkélkedett.*

*Hófejér tekintetednek
Hajnalán nyílásba jött
Rózsaszálacskák ferednek
Tiszta téjhabok között:*

*Szűz melyed fehér ölére
Ők is úgy mosolyganak,
Mint mikor rózsák tövére
Gyöngyvirágot raktanak. –*

*Rózsa vagy te, rózsá lészel,
Rózsa még a selymed is:
Jaj, de bezzeg kínra tészel,
Hogyha van tövished is!*

*Rózsa! engedd, hadd heverjek
Éltető bokrodba már,
S édes árnyékodba nyerjek
Fészket én, rideg madár.
(1803)*

Sáron: a Szentföld egyik legtermékenyebb és legnevezetesebb helye
Citére: Vénus, a szerelem istenasszonya

1. Mutassa be a cím és szöveg viszonyát!	2 pont
2. Nevezze meg a versbeszéd jellemzőit!	2 pont
3. Sorolja fel a dal jellemzőit! Igazolja kijelentéseit a versből vett példákkal!	4 pont
4. Értelmezze a „Nincs tavasszal, nincs se nyáron, / Mint te, olyan rózsaszál” költői képet!	4 pont
5. Írjon ki a versből két költői képet, nevezze meg, és értelmezze őket!	6 pont
6. Példázza a szöveg alapján, hogy a vers udvarló költemény!	4 pont
7. Milyen a vers hangulata? Indokolja válaszát a versből vett példákkal!	4 pont
Pontot ér a helyes fogalom- és nyelvhasználat és a helyesírás	4 pont
A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.	

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

A hangosfilmet többen feltalálták, így az első világháború idején a magyar Mihály Dénes is, akinek szabadalmi bejelentése igazolja ezt a tény.

Mivel azonban a közönség elégedett volt a némafilmmel, és mert a hangra való átállás filmgyáranként és mozinként igen költséges volt, ezért csak akkor vették elő a fényhangos mozgóképet szakmailag rég ismert szabadalmát, amikor a nagy gazdasági világválság idején az elszegényedett tömegek elmaradoztak a mozikból, kellett tehát egy új vonzerő.

Először hanglemezre vett zene- és zöreijanyagot forgattak le a mozikban a vetítéssel párhuzamosan, ez azonban nehézkesnek bizonyult. A minden szakkönyvben emlegetett The Jazz Singer, a Warner Fivérek produkciója ilyen hanglemezes eljárással készült. A ma is használt fényhangos eljárással 1929-ben készült az első hangosfilm, ez tekinthető tehát „az” elsőnek: Applause, rendezte Rouben Mamoulian, a magyar Zukor Adolf Paramount Pictures nevű cégének vállalkozásában.

Az első egész estét betöltő fényhangos eljárású magyar hangosfilm 1931-ben készült Budapesten, a Hunnia Filmgyárban: A kék bálvány.

Amikor 1917-ben Janovics Jenő megalapította a Corvin Filmgyárat, és Korda Sándort nevezte ki főrendezőnek, majd a cég Európa egyik legmodernebb műtermét is felépítette, úgy tűnhetett, a cég fényes jövő előtt áll. Készültek is itt kiemelkedő alkotások, ám a háború utáni megváltozott helyzetben a filmgyár egyre nehezebb helyzetbe került, a kivándorlások miatt is megfogyatkozó gárda pedig nem tudta felvenni a versenyt a külföldről behozott filmek dömpingjével, és 1926-ban csődbe ment.

A kormányzat azonban fontosnak ítélte az önálló magyar filmgyártás ügyét, ezért már 1925-ben létrehozták a Filmipari Alapot és a Magyar Filmirodát. Az utóbbi vásárolta fel 1927-ben a Corvin árverésre bocsátott vagyonát, köztük a zuglói telephelyen található műtermet és más épületeket.

Ezek az alapokon jött létre 1928 utolsó napjaiban a Hunnia Filmgyár Rt., amely hivatalosan 1929. január 1-jén kezdte meg a működését.

A cél immár a hangosfilmek gyártása volt, és a következő években a cég vezetői be is szerezték az ehhez szükséges berendezéseket, majd 1931-ben a Hunnia bemutatta a Jávor Pál főszereplésével készült első magyar hangosfilmet, A kék bálványt. Ez ugyan a mozikban megbukott, de a még szintén 1931-ben elkészült Hyppolit, a lakáj már zajos sikert hozott, és ezután futószalagon készültek az újabb és újabb sikerfilmek, többek között Bajor Gizi, Fedák Sári, Márkus Emília, Csontos Gyula, Jávor Pál, Kabos Gyula és Páger Antal főszereplésével. 10 évvel később, 1941-ben már a 200. hangosfilmet, a Dankó Pistát is bemutatták.

A Hunnia ugyan állami irányítás alatt állt, a forgatókönyveket előzetesen is átnézték, de a cenzúra inkább csak 1939-től lett szigorúbb. A háborúban súlyos károkat szenvedő filmgyárat aztán 1949-ben államosították, ekkor Mafilm néven működött tovább, majd több átalakítás után 1994-ben újra részvénytársasággá alakult.

(az arcanum.com és a 24.hu cikke alapján)

1. Fogalmazza meg egy mondatban a szöveg témáját! 2 pont
2. Írjon ki a szövegből 3 információt a Hunnia Filmgyár Rt-ről! 3 pont
3. Társítsa a következő kijelentéseket a filmekkel, amelyekre vonatkoznak! Írjon át a vizsgalapra minden helyes társítást!

Kijelentések:

- 1) Ugyanabban az évben forgatták, mint a *Kék bálványt*, de nagy sikert aratott.
- 2) Ez volt a 200. hangosfilm.
- 3) Az első fényhangos eljárással készült film.
- 4) A minden szakkönyvben emlegetett produkció valójában nem igazi hangosfilm: párhuzamosan játszották le a képet és a hangot.
- 5) Rouben Mamoulian rendezte, a magyar Zukor Adolf Paramount Pictures nevű cégének vállalkozásában.

Személyek:

- a. The Jazz Singer
- b. Applause
- c. Hyppolit, a lakáj
- d. Dankó Pista

5 pont

4. **Értelmezze a következő szavakat/kifejezéseket!**
a tömegek elmaradoztak a mozikból; nehézkesnek bizonyult; fényes jövő előtt áll; kiemelkedő alkotások 4 pont
5. Írjon ki a szövegből 3 olyan okot, ami a Hunnia Filmgyár sikeréhez vezetett! 3 pont
6. Hogyan jött létre a Mafilm? Írja át a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét!
a. A Hunnia Filmgyár Rt. irányítása alá került.
b. A korábbi Hunnia Filmgyár Rt.-t államosították, és új néven működött tovább.
c. A háborúban lebombázott Hunnia Filmgyár Rt. helyén épült.
d. 1929. január 1-jén átépítették a korábbi Hunnia Filmgyár Rt.-t. 2 pont
7. Mi volt az állam szerepe a filmgyártásban? Írja át a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét!
a. Külföldről hozott be sikeres filmeket, amelyeknek a forgatókönyvét nem kellett előzetesen átnézni.
b. Megbuktatták a zajos sikert aratott *Hyppolit, a lakájt*, mert nem ellenőrizték a forgatókönyvét.
c. Úgy fektetett pénzt a Corvin épületeibe, hogy 1939-ig semmilyen formában nem ellenőrizte a munkájukat.
d. Felvásárolta a Corvin vagyonát, fejlesztéseket végzett, de egyre szigorúbban cenzúrázta a filmeket. 2 pont
8. Igazak (I) vagy hamisak (H) a következő kijelentések? Írja át a vizsgalapra a kijelentések betűjelét és az I vagy H jelölést!
A fenti szöveg
a. javasolja a Hunnia Filmgyár Rt. államosítását.
b. népszerűsíti a hangosfilmek gyártását.
c. bemutatja a hangosfilmek gyártásának történetét különös tekintettel a magyar hangosfilm-gyártásra.
d. felsorolja azokat a magyar gyártású hangosfilmeket, amelyeket a Warner Fivérek árverésre bocsátottak. 4 pont
9. Milyen stílusréteg sajátosságait ismeri fel a szövegben? Indokolja válaszát legalább két jellemző megnevezésével, és adjon ezekre példát a szövegből! 5 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben *A hazaszeretet ábrázolása az irodalomban* címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi értelmezési szempontokat!

1. a választott alkotás műfaji sajátosságai 2 pont
2. a választott műben megjelenített érték(ek), értékrend(ek) 4 pont
3. a szereplők jellemábrázolása, a hősteremtés eljárásai 4 pont
4. a hősök viszonyrendszerének ábrázolása 4 pont
5. a haza iránti elkötelezettség szerepe a hős sorsának alakulásában 4 pont

Pontot ér a témának megfelelő szövegválasztás (a szerző helyes megnevezése – 1 pont, a cím helyes formája – 1 pont; a téma szempontjából releváns mű választása – 2 pont) és az értekezés megfogalmazási módja (logikus gondolatmenet, szövegkohézió – 2 pont, helyes fogalom- és nyelvhasználat – 2 pont, helyesírás – 2 pont, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása – 2 pont) 12 pont